

Tall og forbruksfakta om norsk julefeiring

Av Mekonnen Germiso

Julen er handelsstandens viktigste høytid. Dette notatet tar for seg omfanget av julehandelen etter bransje og fylke, og sammenlignet med Sverige. Vi ser også på omsetning i reklamebransjen, julegaver og reiser.

1. Nesten like stor handel i Norge som i Sverige – til tross for mindre befolkning

Det er spådd at det totalt vil bli handlet for 48,5 milliarder kroner i norske butikker i desember. Det utgjør 10 000 kroner pr innbygger. ¹ Det er en vekst på 5 prosent fra året før, langt mer enn veksten i husholdningenes generelle forbruk det siste året, som av SSB er beregnet til under 1 prosent. ²

Desemberhandelen i Norge og Sverige er nesten like stor, til tross for at svenskene er 4,4 millioner flere innbyggere. Desemberhandelen er i Sverige spådd å bli 56,6 milliarder norske kroner altså 6 086 kr pr svenske (64,7 milliarder svenske kr), en vekst på 3 prosent. ³ Justert for valutakurs viser altså tallene at en gjennomsnittsnordmann i desember handler for 65 prosent mer enn en gjennomsnittlig svenske. Justert for forskjeller i prisnivå, handler gjennomsnittsnordmannen for 38 prosent ⁴ mer enn gjennomsnittlig svenske.

¹ HSH 2010: *Julehandelen 2010*. Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon <http://www.hsh-org.no/dav/9f5c988ea7.pdf>

² SSB 2010: Kvartalsvis nasjonalregnskap 3. kvartal 2010 <http://ssb.no/knr/> Publisert 23. november 2010

³ HUI 2010: HUI:s Julprognos 2010. Handelns Utredningsinstitut www.hui.se http://www.hui.se/web/Nyhet_101104.aspx
Valutakurs 87,44 (månedssnitt nov 2010) www.norges-bank.no/templates/article_26863.aspx og befolkningstall i Sverige på 9,3 millioner www.sweden.se/eng/Home/Quick-facts/

⁴ <http://unstats.un.org/unsd/mdg/SeriesDetail.aspx?srid=699>. Merk her at den reelle forskjellen mellom Sverige og Norge kan være større enn 38 prosent, fordi kostnadsforskjellene i julehandelen, der mye av forbruksvarene er importerte, nok ikke er så store som i justeringsgrunnet i FNs priskurve, som inkluderer en større del innenlandsk produserte tjenester. Merk forøvrig også at statistikken er basert på omsetning i de ulike butikkene, slik at nordmenns svenskehandel teller med i tallet for svensk forbruk, ikke norsk.

2. Hvor i Norge handles det mest i desember?

Desemberhandel pr innbygger (kr)

1	Oslo	11 100
2	Hordaland	10 450
3	Akershus	10 450
4	Vest-Agder	10 400
5	Sør-Trøndelag	10 400
6	Rogaland	10 300
7	Buskerud	10 050
8	Aust-Agder	9 800
9	Troms	9 750
10	Telemark	9 650
11	Vestfold	9 600
12	Møre og Romsdal	9 500
13	Finnmark	9 350
14	Nordland	9 300
15	Oppland	9 200
16	Nord-Trøndelag	8 950
17	Østfold	8 850
18	Sogn og Fjordane	8 750
19	Hedmark	8 750
	Hele landet	10 000

Den største omsetningen pr innbygger er beregnet å skje i Oslo, med 11 100 kr pr innbygger. Det er 27 % mer enn i Sogn og Fjordane og Hedmark, hvor omsetningen er beregnet å bli minst, med 8 750 kr pr innbygger. Buskerud ligger nærmest landsgjennomsnittet, med 10 050 kr pr innbygger.¹

3. Hvilke bransjer er mest avhengige av julen?

Økt omsetning i desember sammenlignet med en gjennomsnittsmåned.

Gullsmedbutikker	220 %
Platebutikker	210 %
Leketøysbutikker	190 %
Kjøkkenutstyrsbutikker	180 %
Bokhandlere	150 %
Urmakere	130 %
Elektrobutikker	100 %
Databutikker	100 %
Musikkinstrumentbutikker	100 %
Vinmonopol- og taxfreeutsalg	90 %
Sportsbutikker	80 %
Tekstilbutikker	80 %
Parfymebutikker (inkl. taxfree)	80 %
Jernvarebutikker	80 %
Blomsterbutikker og hagesentre	70 %
Fotobutikker	70 %
Klesbutikker	60 %
Dagligvarebutikker	20 %
Møbelbutikker	20 %
Detaljhandel i alt	40 %

Detaljhandelen er totalt sett 40 % større i desember enn snittet av årets andre elleve måneder. Betegner man denne ekstrahandelen som "julehandel", ender vi med utgangspunkt i en desemberhandel på 48,5 milliarder på en julehandel på 13,9 milliarder kroner.¹

Vi har rangert HSHs bransjeoppstilling etter hvem som er mest avhengig av jula, det vil si etter hvor mye større desemberomsetningen er sammenlignet med omsetningen resten av året.

4. Heller opplevelser enn pakker

I en spørreundersøkelse⁵ utført av InFact for Framtiden i våre hender i november 2010 svarte

- 38 prosent at de ønsket seg opplevelser/tjenester
- 25 prosent at de ønsket seg harde og myke pakker
- 5 prosent at de ønsker gaver til frivillige organisasjoner.
- 31 prosent vet ikke.

To tredjedeler av barna får mer enn ti gaver hver

I den samme undersøkelsen anslo hele 2/3 at *barna* fikk mer enn ti gaver til jul i fjor.

- 33 % mente at barna fikk for mange gaver
- 46 % mente barna fikk passe antall gaver
- 8 % mente barna fikk for få gaver

⁵ Framtiden i våre hender 2010: Ønsker seg opplevelser til jul <http://www.framtiden.no/201012033059/aktuelt/forbruk/onsker-seg-opplevelser-til-jul.html>

5. Hva brukes pengene på i desember?¹

Bransje	Andel (%)	Millioner kr	Kr pr person
Dagligvarebutikker	33,3 %	16 150	3 290
Klesbutikker	9,8 %	4 750	968
Elektrobutikker	5,9 %	2 870	585
Vinmonopol- og taxfreeutsalg	4,8 %	2 340	477
Sportsbutikker	4,5 %	2 190	446
Møbelbutikker	3,9 %	1 870	381
Blomsterbutikker og hagesentre	2,0 %	990	202
Bokhandlere	1,9 %	930	189
Gullsmedbutikker	1,4 %	690	141
Tekstilbutikker	1,3 %	640	130
Parfymebutikker (inkl. taxfree)	1,3 %	630	128
Kjøkkenutstørsbutikker	1,2 %	600	122
Leketøysbutikker	1,2 %	590	120
Jernvarebutikker	1,0 %	500	102
Databutikker	0,8 %	370	75
Platebutikker	0,6 %	300	61
Fotobutikker	0,4 %	200	41
Musikkinstrumentbutikker	0,3 %	140	29
Urmakere	0,2 %	120	24
Annet	24,0 %	11 630	2 370
Detaljhandel i alt	100 %	48 500	9 882

6. Kraftig vekst i antallet som reiser bort før jul og til jul/nyttår

Ca. 275 000 nordmenn reiser på utenlandsferie i advents- og juletiden, og bruker over én milliard kroner på dette. Fordelingen mellom korte og lange utenlandsreiser er ca. 50/50. Cruise til Danmark/Tyskland i førjulstiden har økt med 15 % fra året før, mens byferier har økt med over 20 %. Langreiser i jule- og nyttårshelgen har økt med 10 %, og omfanget er nå større enn i toppåret 2007.

7. Reklamebransjen toppet omsetningen

Det satses ekstra på annonsering for å få tak i pengene våre de siste tre månedene før jul. Med unntak av den spesielle finanskrisehøsten 2008 har 4. kvartal utgjort toppen for reklamebransjen hvert år.

Omsetning i norsk reklamebransje 4.kvartal 2002 til 3.kvartal 2009⁶

